

Asiakirjan diaarinumero: 511/2021

Päivämäärä: 20.08.2021

Otsikko: Ylöjärven kaupungin rakennusjärjestysluonnos

Allekirjoittajat:

<i>Nimi</i>	<i>Allekirjoitettu tunnisteella</i>	<i>Allekirjoituspäivä EE(S)T</i>
Adel Vadim	Vahva	2021-08-20 15:16
Lyyra-Seppänen Anna Katariina	Vahva	2021-08-20 15:32

Tämä dokumentti sisältää:

- Etusivun
- Alkuperäisen dokumentin (tai dokumentit)
- Sähköiset allekirjoitukset. Nämä eivät ole asiakirjan sivuilla nähtävillä, mutta ovat sähköisesti liitettynä.

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO

20.08.2021 DIAR: 511/2021

Ylöjärven kaupunki
Rakennusvalvonta
PL 22

33471 Ylöjärvi

kirjaamo@ylojarvi.fi

Lausuntopyyntönnö 29.6.2021

YLÖJÄRVEN KAUPUNGIN RAKENNUSJÄRJESTYSLUONNOS

Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa Ylöjärven kaupungin rakennusjärjestysluonnoksesta. Tutustuttuaan sille toimitettuun aineistoon maakuntamuseo toteaa seuraavaa.

Pirkanmaan maakuntamuseo pitää myönteisenä rakennusjärjestyksen uudistamista, jotta rakennusjärjestys sisällöltään ja hengeltään vastaisi uusiutunutta lainsäädäntöä, huomioisi paikalliset olosuhteet ja kokemukset voimassa olevan rakennusjärjestyksen toimivuudesta. Erytisen tärkeäksi museo näkee haja-asutusalueiden rakentamisen ohjaamisen ja asemakaavoja täydentävien määräysten ajanmukaisuuden tarkastelun. Arvokkaiksi tunnistetuilla alueilla on syytä rakennusjärjestyksenkin kautta varmistua siitä, että rakennushankkeita koskevat suunnitelmat ja päätökset perustuvat riittävään tietoon alueen kulttuuriympäristön arvoista ja että nämä arvot huomioidaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden, muinaismuistolain sekä maankäyttö- ja rakennuslain vaatimusten mukaisesti.

Rakennetun ympäristön ja maiseman osalta ohje vastaa pitkälti aiempaa. Luvussa 4 käsitellään rakentamista kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla, jotka esitetään liitekartalla 3. Liitekartalle on merkitty myös valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt. Liitekartan otsikkoa ja sivun 10 viittausta tulisivat korjata muotoon: *valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät rakennetun ympäristön ja maiseman arvoalueet*. Liitekartan lähdeaineistoa koskeva viittaus maakuntakaavan 2040 luonnoksen valmisteluaineistoon tulisi ajantasaistaa. Karttaan tulee lisätä maakuntakaavaan merkitty maakunnallisesti merkittävä *arkeologisen perinnön ydinalue* Lempiäniemi (nro 4).

Rakennusjärjestykseen olisi hyvä lisätä, että ajantasaista tietoa arvokohteista ja niiden kulttuurihistoriallisista arvoista saa Pirkanmaan maakuntamuseosta. Tietoa saa myös Museoviraston ylläpitämästä kulttuuriympäristön palveluikkunasta <http://www.kyppi.fi/>, Maanmittauslaitoksen Paikkatietoikkunasta <http://kartta.paikkatietoikkuna.fi/> ja Pirkanmaan maakuntamuseon Siiri-tietokannasta <http://siiri.tampere.fi/>.

Maakuntamuseo huomauttaa, että rakennusjärjestyksen luonnoksessa ei ole tuotu esille kiinteisiin muinaisjäänneksiin ja muihin arkeologisiin kulttuuriperintökohteisiin liittyviä rajoituksia ja menettelyohjeita. Ylöjärveltä tunnetaan tällä hetkellä 126 kiinte-

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,

Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141

Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

ää muinaisjäännöstä, 20 mahdollista muinaisjäännöstä ja 15 muuta kulttuuriperintökohdetta. Maankäyttäjän oikeusturvan ja arkeologisen perinnön suojelun kannalta on tärkeää täydentää rakennusjärjestyksen lukua 4 *Rakentaminen kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla* ja lukua 10 *Rakentaminen alueilla, joilla on erityisiä maankäytön ja rakentamisen rajoituksia* seuraavilla tiedoilla.

Kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla annettua lupaa on kielletty. Kiinteään muinaisjäännökseen kuuluu lisäksi suoja-alue, joka on tarpeen muinaisjäännöksen säilymiseksi sekä sen laadun ja merkityksen kannalta välttämättömän tilan varaamiseksi sen ympärille (Muinaismuistolaki 1 ja 4 §). Tarvittavan suoja-alueen laajuuden arvioi museoviranomainen. Myös arkeologisen kohteen ympäristö ja maisema on pyrittävä ottamaan rakennussuunnittelussa huomioon osana arkeologista kulttuuriperintöä. Lainvastaisesta muinaisjäännökseen kajoamisesta on säädetty sanktioita. Muinaisjäännökset tulee ottaa huomioon myös silloin, kun lupaa rakentamiselle ei rakennusjärjestyksessä edellytetä.

Valtaosa kiinteistä muinaisjäännöksistä on tarkemmin rajaamattomia, joten maankäytön suunnittelu niiden läheisyydessä voi edellyttää arkeologisia tutkimuksia ennen rakentamista. Rakennuspaikan ja suojelukohteen välisen etäisyyden riittävyttä arvioi tapauskohtaisesti alueellinen vastuumuseo (Pirkanmaan maakuntamuseo). Rakentamista tai muuta maankäyttöä suunniteltaessa kiinteän muinaisjäännöksen alueelle tai läheisyyteen tulee siten aina pyytää lausunto Pirkanmaan maakuntamuseolta. Myös muun arkeologisen kulttuuriperintökohteen ollessa kyseessä tulee neuvotella suunnitelmista maakuntamuseon kanssa.

Jos rakentamisen aikana löytyy ennestään tuntematon kiinteä muinaisjäännös, on se suoraan, ilman eri toimenpiteitä tai päätöstä, rauhoitettu lain nojalla, vaikkei kohdetta ole vielä suojelurekistereissä. Jos työhankkeen yhteydessä tavataan nokimaata, kiveystä, kivi- tai tiilimuurausta, lahonnutta puuta, muita merkkejä kiinteästä muinaisjäännöksestä tai arviolta yli 100 vuotta vanhoja esineitä, on työ kyseiseltä kohdalta heti keskeytettävä ja asiasta välittömästi ilmoitettava maakuntamuseolle (MML 14 § ja 16 §).

Ajantasaiset tiedot tunnettujen arkeologisten kohteiden sijainnista löytyvät Museoviraston karttapalvelusta <https://kartta.museoverkko.fi/> (useita tasoja) tai Maanmittauslaitoksen *Paikkatietoikkunan* tasoista *Muinaisjäännökset ja muut kulttuuriperintökohteet* sekä *Muinaisjäännösten ja muiden kulttuuriperintökohteiden alue-rajaukset*. Suojeltujen kohteiden paikkatiedot ovat lisäksi ladattavissa sivulta <https://www.museovirasto.fi/fi/palvelut-ja-ohjeet/tietojarjestelmat/kulttuuriympariston-tietojarjestelmat/kulttuuriympaeristo-en-paikkatietoaineistot>

Rakennusjärjestysehdotus liiteaineistoinen pyydetään lähettämään lausuntoa varten Pirkanmaan maakuntamuseoon.

Yksikön päällikkö

Anna Lyyra-Seppänen

PIRKANMAAN MAAKUNTAMUSEO Museokeskus Vapriikki,
Alaverstaanraitti 5, 33101 Tampere. Puh. 040 6730784. Fax: 03 5656 5141
Sähköposti: pirkanmaan.maakuntamuseo@tampere.fi www.vapriikki.fi

Tutkija

Vadim Adel

Tiedoksi: Pirkanmaan ELY-keskus/Y-vastuualue/Yhdyskunnat ja luonto; Museovirasto/Kulttuuriympäristöpalvelut; Pirkanmaan liitto

VA/va/mh